

РЕЗУЛЬТАТИ
анкетування здобувачів вищої освіти
щодо якості освітньо-професійних програм
Фінанси, банківська справа та страхування,
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
у 2 семестрі 2023-2024 н. р.

Відбувся черговий раунд моніторингу оцінки якості ОПП Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня освіти та ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня освіти. Формат дослідження залишається незмінним – анонімне онлайн опитування здобувачів вищої освіти з використанням Google Form.

В анкетуванні за результатами II семестру 2023-2024 н. р. взяли участь 59 здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня освіти денної форми здобуття освіти усіх курсів, які репрезентативно презентують думку студентів, що навчаються за цими програмами (рис. 1).

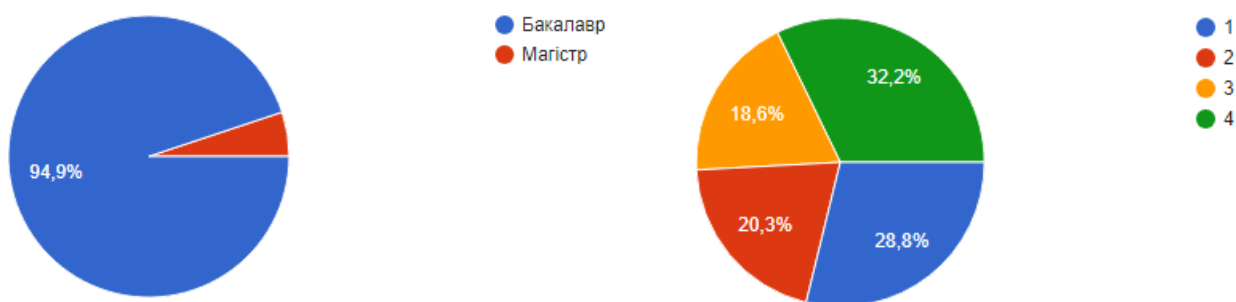

Рис. 1. Розподіл респондентів за освітнім рівнем та курсом

На питання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке Освітньо-професійна програма, ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОПП та запланованими результатами навчання?» 96,6 % респондентів дали відповідь «Так» або «Скоріше так» (рис. 2).

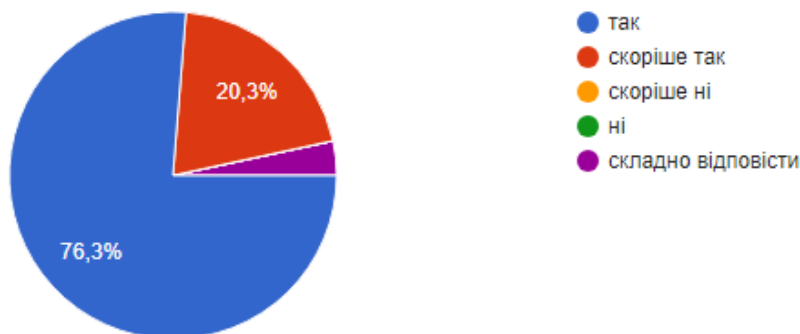

Рис. 2. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо розуміння сутності та змісту ОПП

76,3 % респондентів вважають, що знають що таке Освітньо-професійна програма та ознайомлені з нею, ще 20,3 % – що скоріше розуміють. Двом опитаним складно відповісти на це питання. І жоден респондент не зазначив, що не обізнаний з цим документом.

Динаміка відповідей на це питання за попередні роки має позитивну тенденцію: відсоток респондентів, які обрали варіант відповіді «Так» зростала з 49,0 % у 1 семестрі 2022-2023 н. р. до 72,0 % у 2 семестрі 2022-2023 н. р., дещо знизилася у 1 семестрі 2023-2024 н. р. – до 67,3 % (за рахунок відповідей здобувачів вищої освіти першого курсу першого (бакалаврського) рівня освіти, які ще не впевнені, що повністю розуміють зміст ОПП) і у 2 семестрі 2023-2024 н. р. становила 76,3 %, що є найвищим рівнем за досліджуваний період.

У наступному питанні здобувачі вищої освіти оцінювали наскільки зміст ОПП відповідає їхнім очікуванням щодо отримання якісної освіти за 5-ти бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. Жоден з респондентів не оцінив відповідність змісту навчання своїм очікуванням оцінкою 1 або 2 бали, на задовільно (3 бали) її оцінили 6 респондентів (10,2 % опитаних). Проте, для більшості здобувачів їх очікування справдилися на 4 бали (35,6 % опитаних) та 5 балів (54,2 % загальної кількості респондентів) – рис. 3.

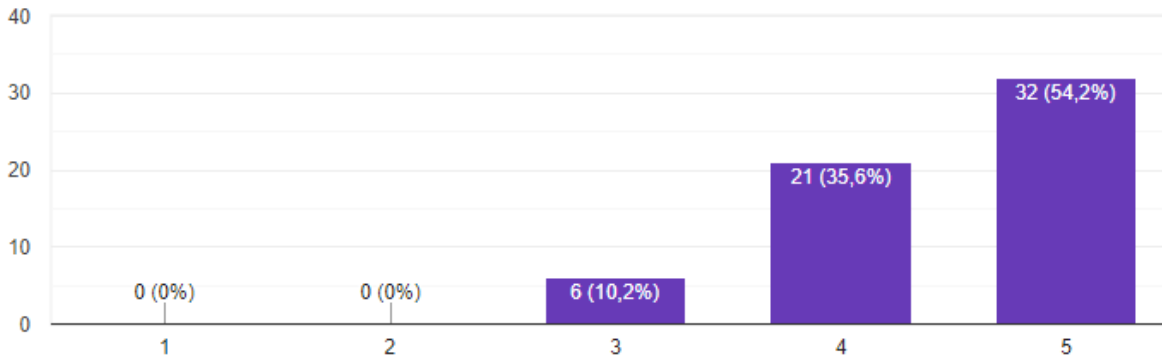

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту освітньої-професійної програми очікуванням здобувачів вищої освіти

Середня оцінка складає 4,4 бали, що відповідає рівню двох попередніх опитувань.

Деяко покращилася загальна оцінка задоволеності респондентів змістом навчальних дисциплін (рис. 4).

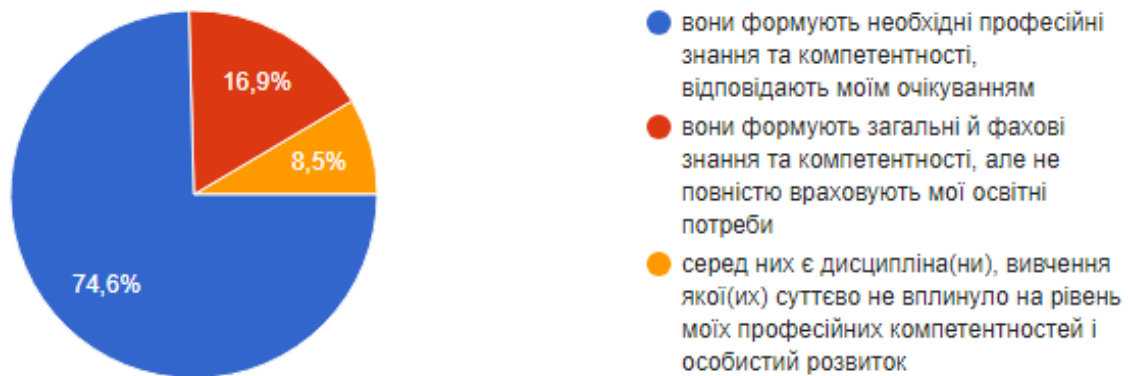

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін освітньої-професійної програми

74,6 % респондентів зазначили, що навчальні дисципліни відповідають їх очікуванням і формують необхідні професійні знання та компетентності. Слід відмітити, що порівняно з попереднім семестром частка повністю задоволених змістом дисциплін зросла на 3,2 %.

16,9 % респондентів відповіли, що навчальні дисципліни, які вони вивчали, формують загальні й фахові знання та компетентності, але не враховують особистих освітніх потреб студентів (минулого семестру таких відповідей було 14,3 % , а раніше – 11,8 і 7,2 %). Отже, відсоток здобувачів, які обрали цей варіант відповіді зростає, також позитивним є те що приріст формується за рахунок респондентів, які вважають, що серед дисциплін, є такі, що не є необхідними для фахової діяльності та особистісного зростання. Порівняно з минулим семестром частка респондентів, які зазначають, що серед дисциплін, які вони вивчали, є неважливими для фахового та особистісного зростання, скоротилася з 14,3 до 8,5 %. Зазначимо, що такий варіант відповіді обирають лише здобувачі вищої освіти першого року навчання, на якому викладаються окрім фахових компонентів ще й дисципліни загальної підготовки.

Студенти в середньому задоволені навчанням на 4,6 бали, що є найвищим показником за весь час проведення опитувань. У попередніх опитуваннях цей показник коливався у межах 4,4–4,5 бали.

Відповіді на це питання корелюють із оцінками відповідей на питання щодо очікуванням отримання якісної освіти. При цьому 91,5 % респондентів оцінили рівень задоволення як відмінний або добрий (рис. 5), що перевищує рівень попереднього семестру – 85,8 %.

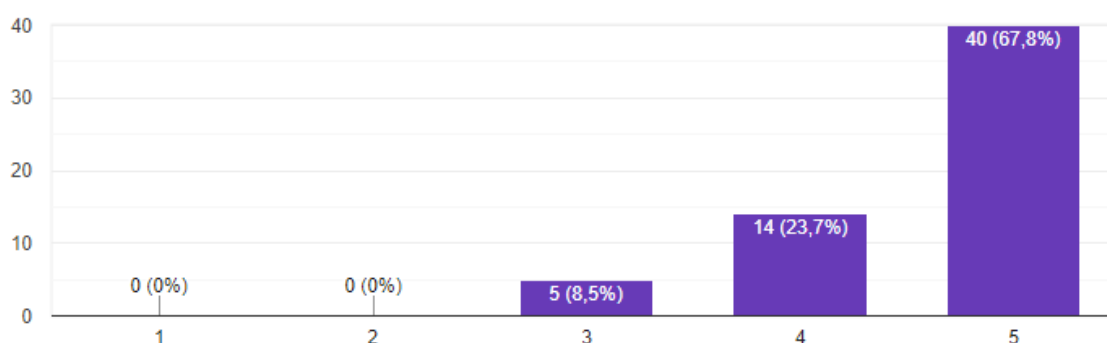

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за освітньо-професійною програмою

Середня оцінка задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами також дещо зросла (на 0,1 бали) порівняно з попередніми опитуваннями і наразі становить 4,6 бали (рис. 6).

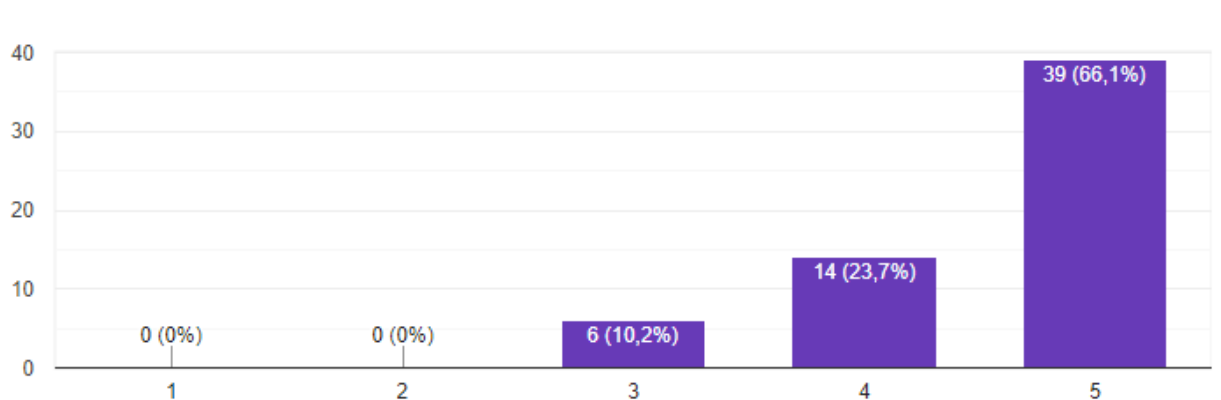

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Рівень методичної забезпеченості освітнього процесу оцінили як добрий або відмінний 89,8 % респондентів. Позитивним є те, що на відміну від минулого та позаминулого семестрів жоден з респондентів не оцінив забезпеченість навчально-методичними матеріалами на незадовільний бал (1 або 2).

Дещо покращилася й середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання – якщо раніше вона коливалася у межах з 4,3–4,6 бали, то наразі становить 4,7 бали (рис. 7).

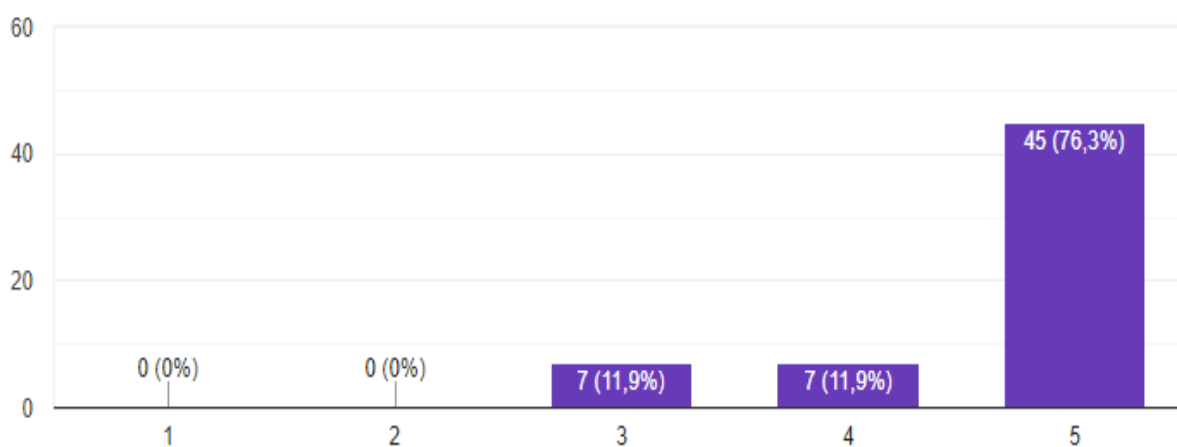

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності методами навчанням

Цей найвищий рівень задоволеності методами навчання за весь період дослідження, при цьому 88,2 % здобувачів вищої освіти оцінюють застосовані методи на добре або відмінно.

Оцінка задоволеності зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (рис. 8) у II семестрі 2023-2024 н. р. становить 4,7 бали, що також вище порівняно з минулими семестрами, коли вона становила 4,5 бали.

9. Наскільки Ви задоволені зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (чи повідомляють викладачі про критерії оцінювання на початку семестру, чи дотримуються встановлених критеріїв)?

59 відповідей

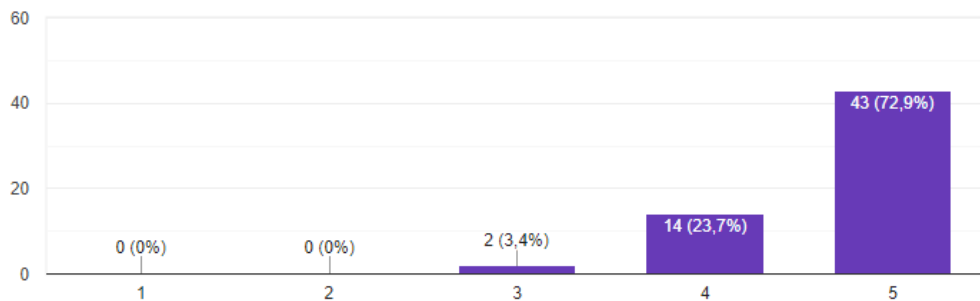

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості системи оцінювання знань

Оцінка задоволеності комунікацією із викладачами (рис. 9) також підвищилася порівняно з минулим семестром і становить 4,7 бали.

10. Наскільки Ви задоволені комунікацією з викладачами (можливістю отримати консультацію, у тому числі онлайн)?

59 відповідей

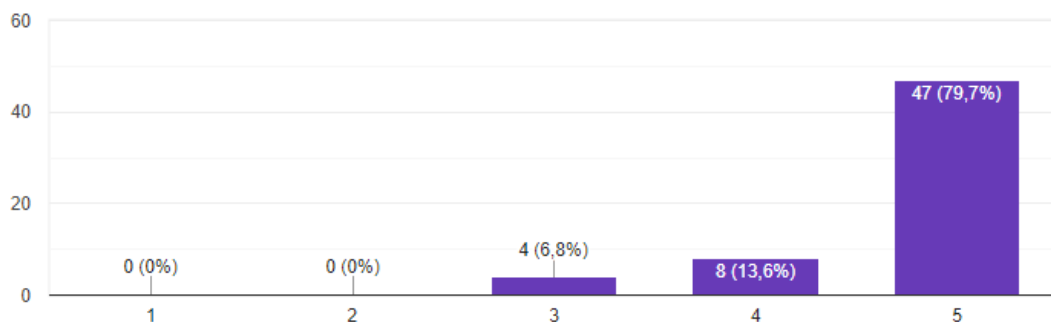

Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

Лише троє респондентів (6,8 %) оцінили рівень комунікації як задовільний, тоді як 93,2 % вважають його добрим або відмінним.

Середня оцінка психологічного мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів (рис. 10), становить 4,6 бали і знаходиться у діапазоні попередніх оцінок 4,4–4,7 бали.

11. Наскільки Ви задоволені психологічним мікрокліматом в аудиторіях, доброзичливістю викладачів, відсутністю проявів нетолерантності, булінгу?

59 відповідей

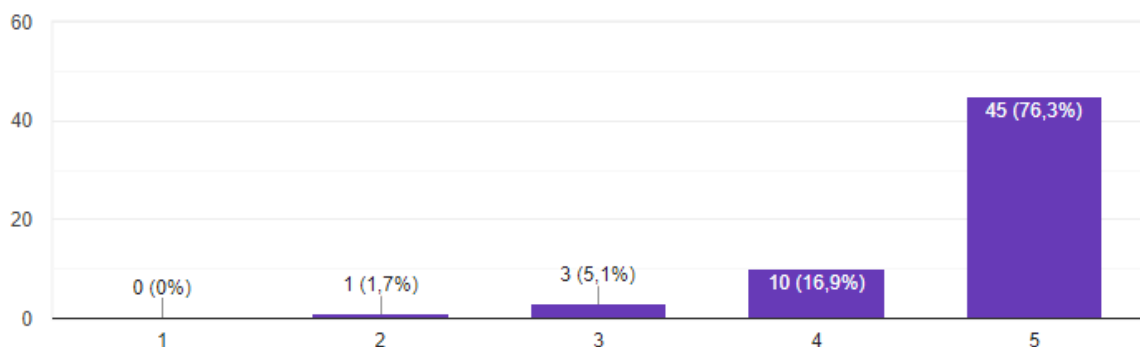

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Як і минулого семестру, більшість здобувачів вищої освіти (95,9 % відповідей) зазначили, що їм забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін (рис. 11).

12. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін?

59 відповідей

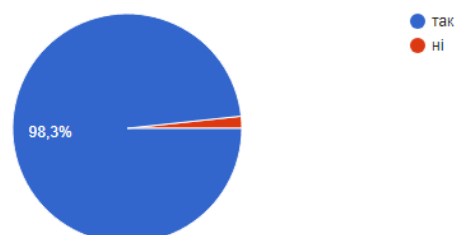

Рис. 11. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

Лише один респондент незадоволений можливістю індивідуальної освітньої траєкторії, проте оскільки це одиничний випадок, цю оцінку можна вважати суб'єктивною.

Відповіді щодо напрямів підвищення якості навчального процесу наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Узагальнення відповідей на питання «Які напрями підвищення якості навчального процесу за ОП Ви вважаєте найважливішими?»

Варіанти відповідей	% респондентів, які дали відповідь	
	I семестр 2023-2024 н.р.	II семестр 2023-2024 н.р.
Впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу	77,6	66,1
Набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо	59,2	52,5
Запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців	49,0	50,8
Вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу	40,8	52,5
Розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження	26,5	37,3
Дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу	24,5	27,1
Інше	2,0	–

Як бачимо, у порівнянні із попереднім семестром знизився відсоток респондентів, які вважають, що потрібно більше впроваджувати нових методів навчання з 77,6 до 66,1 % – це можна пояснити наведеними вище даними щодо підвищення рівня задоволеності вже впровадженими методами навчання. Також знизився відсоток здобувачів, які відмітили необхідність розвитку soft skills, що також можна пояснити активізацією роботи викладачів факультету у цьому напрямку.

Водночас збільшилася частка респондентів, які звертають увагу на необхідність запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців та розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження. Отже, подальше вдосконалення освітнього процесу доцільно спрямувати на активізацію роботи із зовнішніми стейкхолдерами.

Додатково до результатів моніторингу було проаналізовано результати вибірки з університетського опитування «Якість надання освітніх послуг 2023-2024 н.р.», що проводився відділом моніторингу та забезпечення якості освіти ПДАУ – таблиця 2.

Таблиця 2

**Витяг з результатів анкетування здобувачів вищої освіти ПДАУ
«Якість надання освітніх послуг 2023-2024 н.р.»
вбірка – по ОП Фінанси, банківська справа та страхування,
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(кількість респондентів - 27)**

Питання	Відповіді
Як Ви оцінюєте рівень підготовки за освітньою програмою ?	Високий – 48,1 %, вище середнього – 44,5, середній – 7,4 %.
Чи створені в Університеті необхідні умови навчання (дотримання санітарних норм, правил безпеки, охорона публічного порядку тощо)?	Так – 100 %.
Чи маєте Ви безоплатний доступ до відповідної інфраструктури, інформаційних ресурсів, баз даних потрібних для навчання та наукової діяльності?	Так – 100 %.
Чи задоволені Ви якістю організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання?	Повністю задоволений – 96,3 %, відповідь відсутня – 3,7 %.
Чи дотримуються викладачі системи оцінювання, визначеної на початку семестру (навчального року)?	Дотримуються завжди – 81,5 %, час від часу – 8,5 %.
Чи ознайомлені Ви з процедурою повторного проходження контрольних заходів та порядком їх оскарження в Університеті?	Так – 74,1 %, ні – 25,9 %.
Чи підтримуєте Ви ініціативу залучення стейкхолдерів, фахівців-практиків до освітнього процесу?	Так – 100 %.

Питання	Відповіді
Чи задоволені Ви організацією самостійної роботи з навчальних дисциплін (надані рекомендації щодо виконання завдань, визначена необхідна література та зазначені джерела її отримання)?	Задоволений повністю – 88,9 %, більш-менш – 3,7 %, не задоволений – 7,4 %.
Чи надаються Вам можливості для вивчення іноземних мов в Університеті?	Так – 100 %.
Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення освітньої програми	Зменшення загальних дисциплін та збільшення професійних.
Зазначте Ваші пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в Університеті	Осучаснити навчання, тобто щоб у кабінетах були інтерактивні дошки та проектори. Різні заходи пов'язані з професійною діяльністю.

Висновки за результатами анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійних програм Фінанси, банківська справа та страхування й Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок у II семестрі 2023-2024 н. р.:

1) здобувачі вищої освіти добре знайомі з Освітньо-професійною програмою. Динаміка самооцінки обізнаності з цим документом у порівнянні з попередніми роками має позитивну тенденцію: відсоток респондентів, які вважають що повністю розуміють зміст ОПП у 2 семестрі 2023-2024 н. р. становила 76,3 %, що є найвищим рівнем за досліджуваний період.

2) респонденти в цілому задоволені навчанням у середньому на 4,4 бали за 5-бальною шкалою. При цьому 91,5 % респондентів оцінили рівень задоволення як відмінний або добрий. Така оцінка є стабільною упродовж всього періоду навчання і підтверджується результатами іншого моніторингу – опитування, проведеного відділом моніторингу та забезпечення якості освіти ПДАУ «Якість надання освітніх послуг 2023-2024 н. р.»;

3) окремі аспекти навчального процесу – забезпеченість навчально-методичними матеріалами, методами навчання, зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань, психологічним мікрокліматом в аудиторіях та комунікацію із викладачами, здобувачі вищої освіти оцінили у проміжку 4,6–4,7

бали, що перевищує оцінки минулого семестру, коли вони знаходилися у діапазоні 4,3–4,5 бали;

4) знизився відсоток респондентів, які вносили пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, це можна пояснити підвищенням загального рівня задоволеності навчання за освітньою програмою.

За результатами опитування можна звернути увагу на наступні напрями подальшого удосконалення навчального процесу:

- більше уваги приділяти навчально-методичним матеріалам, звертати увагу на якість матеріалів для самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- посилити роботу щодо залучення до проведення занять спеціалістів-практиків і роботодавців, розширення баз проходженні виробничих практик.

Результати анкетування узагальнили:

Безкровний О. В. – гарант ОПП Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування.